പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
പതിമൂന്നാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 217 **07-12-2018-ലെ മറുപടി**

ജലസംഭരണ പദ്ധതികൾ

	ചോദ്യം		മറുപടി
	ശ്രീ.എൻ. വിജയൻ പിള്ള **ശ്രീ.രാജു എബ്രഹാം** **ശ്രീ.കെ.വി.അബ്ദുൾ ഖാദർ** **ശ്രീ.ബി.ഡി. ദേവസ്സി**		**കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി** (ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി)
(എ)	കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനത്തിന്റെ ഫലമായി വർഷകാലത്തുണ്ടാകുന്ന കനത്ത മഴ മാറി ഏറെക്കഴിയുന്നതിന് മുൻപേ തന്നെ കുടിവെള്ള ക്ഷാമം ഉണ്ടാകുന്ന സ്ഥിതി പരിഹരിക്കാനായി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ള ജലമാനേജ്മെന്റ് പദ്ധതികൾ അറിയിക്കാമോ;	(എ)	വർഷകാലത്തുണ്ടാകുന്ന കനത്ത മഴമാറി ഏറെക്കഴിയുന്നതിനു മുൻപേതന്നെ ഉണ്ടാകുന്ന ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രധാന മാർഗ്ഗം ശാസ്ത്രീയ ജലവിഭവ മാനേജ്മെന്റാണ്. ഇത് നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനായി നീർത്തട പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവർത്തനം ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി നടന്നുവരുന്നു. റിഡ്ജ് - ടു - വാലി സമീപനത്തോടു കൂടിയ മണ്ണ്-ജല സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനം നടത്തുക വഴി മണ്ണിൽ കൂടുതൽ ജലം സംഭരിക്കുന്നതിനു കഴിയും എന്നതിനാൽ ജലദൗർലഭ്യം കുറയ്ക്കാൻ സാധിക്കും. ഉപരിതലത്തിൽ ജലം സംഭരിക്കാൻ കഴിയുന്ന നിർമ്മിതികൾ പുനരുദ്ധരിക്കുക, പുതിയവ നിർമ്മിക്കുക, ഭൂജല പോഷണം നടത്തുക. പരമ്പരാഗത ജലസ്രോതസ്സുകളായ കുളങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുക, നദികൾ പുനരുദ്ധരിക്കുക, തുടങ്ങിയവയോടൊപ്പം ഹരിതാവരണം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനവും വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തോടെ നിർവ്വഹിക്കുന്നു. ജലം ലഭ്യമാകുന്ന സമയത്ത് പരമാവധി സംഭരിക്കുന്നതിനായി ജലസംഭരണികൾ നിർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ടെങ്കിലും പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളും സ്ഥല ലഭ്യതയുടെ അപര്യാപ്തതയും കാരണം വൻകിട ജലസംഭരണികൾ പുതുതായി നിർമ്മിക്കുവാൻ സാധ്യത കുറവായതിനാൽ നദികളെത്തന്നെ സംഭരണികളാക്കുക എന്നതാണ് പ്രായോഗിക മാർഗ്ഗം. ഫലപ്രദമായ ജല മാനേജ്മെന്റിനായി സാധ്യമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ തടയണകളും റെഗുലേറ്റർ-കം-ബ്രിഡ്ജുകളും നിർമ്മിക്കുക, മഴക്കാലത്ത് ലഭ്യമായ ജലം ഉപയോഗിച്ച് ഭൂഗർഭജലം റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുക, കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളായി ഉപയോഗിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ഇടയ്ക്കിടെ കിണറുകളിലെ ചെളിയും മണ്ണും നീക്കം ചെയ്തും ഫിൽറ്റർ ഗ്യാലറികൾ വൃത്തിയാക്കിയും പരമാവധി ജല സംരക്ഷണം നടത്തി ജല സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തുക, കാലപ്പഴക്കം ചെന്ന പൈപ്പ് ലൈനുകൾ

			മാറ്റി ശുദ്ധ ജല നഷ്ടം ഒഴിവാക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ മുൻഗണനാ ക്രമത്തിൽ നടത്തുവാൻ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക, ജല ശുദ്ധീകരണ ശാലകളുടെ സ്ഥാപിത ശേഷി പരമാവധി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും ശുദ്ധീകരണ ശാലകളുടെ ജലനഷ്ടം നിയന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യുക. സ്രോതസ്സുകളിൽ ജലം ലഭ്യമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ നില വിലെ പദ്ധതികൾ വിപുലീകരിച്ചും വിതരണ ശൃംഖലകൾ സംയോജിപ്പിച്ചും സാധ്യമായ സ്ഥലങ്ങളിലേയ്ക്ക് പൈപ്പ് ലൈൻ നീട്ടിയും കുടിവെള്ള വിതരണം പരമാവധി സാധ്യമാക്കുക, പൊതു ടാപ്പുകളിലും, പൈപ്പ് ലൈനു കളിലും ജലചോർച്ച ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ഉടനടി പരിഹരി ക്കുകയും ജലസംരക്ഷണത്തെപ്പറ്റി പൊതുജനങ്ങളെ ബോധവത്കരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നിങ്ങനെയുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ ജല അതോറിറ്റി സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. കൂടാതെ, ജലനിധിയുടെ കുടിവെള്ള പദ്ധതി സ്രോതസ്സുകൾക്ക് അനുയോജ്യമായ ഭൂഗർഭ ജല പരിപോഷണ പദ്ധതികളും ജലനിധി ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. ജലസംരക്ഷണത്തിനായി ജലനിധി കിണറുകളിൽ പോയിന്റ് റീചാർജ്ജ് (കിണറുകളുടെ സമീപത്തുള്ള കെട്ടിടത്തിൽനിന്നും കിണറുകളിലേയ്ക്ക് വെള്ളം ഫിൽറ്റർ ചെയ്ത് കിണർ റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്ന പദ്ധതി), റൂഫ് വാട്ടർ ഹാർവെസ്റ്റിംഗ്, ചെറുകിട തടയണ കൾ (small checkdams), നീർക്കുഴികൾ, ഓട (ഓവ് ചാൽ നിർമ്മാണം), ഭൂഗർഭ തടയണകൾ (Sub-surface dyke. വെന്റഡ് ക്രോസ് ബാർ (Vented Cross Bar), മണ്ണുസംര ക്ഷണം, കിണറുകളുടെ സംരക്ഷണം, കുളങ്ങളുടെ സംര ക്ഷണം എന്നീ രീതികൾ ഭൂമിയുടെ കിടപ്പിനനുസരിച്ച് ഭൂജല പരിപോഷണത്തിനായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. കുളത്തിന്റെ സമീപത്തുള്ള കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകൾക്ക് റീചാർജ്ജിനുവേണ്ടി കുള സംരക്ഷണ പദ്ധതി നടപ്പിലാ ക്കിവരുന്നു. പാഴായിപ്പോകുന്ന മഴവെള്ളത്തെ മേൽ പ്പറഞ്ഞ രീതികളിലൂടെ ശുദ്ധീകരിച്ച് ജലനിധികളുടെ സ്രോതസ്സുകളെ സംരക്ഷിച്ചുവരികയാണ്. ജലനിധി പദ്ധതികളിൽ ഭൂജല പരിപോഷണം ജലനിധി പഞ്ചായ ത്തുകളിൽ മാത്രമേ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുള്ളൂ.
(ബി)	മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, കിണർ റീ ചാർജ്ജിംഗ്, മഴവെള്ള കൊയ്ത്ത് തുടങ്ങിയ പദ്ധതികൾ വ്യാപകമാക്കാനും കാര്യക്ഷമ മായി നടപ്പാക്കാനും പദ്ധതി യുണ്ടോ;	(ബി)	ഭൂജല വകുപ്പിന്റെ " ഭൂജല സംരക്ഷണവും കൃത്രിമ ഭൂജല സംപോഷണവും" എന്ന പദ്ധതിയിൻകീഴിൽ തുറന്ന കിണർ, റീചാർജ്ജ് പിറ്റ്, കുഴൽകിണർ എന്നിവ വഴി യുള്ള ഭൂജല സംപോഷണം, അനുയോജ്യമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ അടിയണ, ചെറിയ തടയണ എന്നിവ യുടെ നിർമ്മാണം, ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ

			വരൾച്ചയെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതിന് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള സാങ്കേതിക സഹായവും ഭൂജല വകുപ്പ് നൽകിവരുന്നു. കേരള ഗ്രാമീണ ശുദ്ധജല വിതരണ ശുചിത്വ ഏജൻസിയുടെ ഭാഗമായ 'മഴകേന്ദ്രം' സർക്കാരിന്റെ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഓരോ വർഷവും അനുവദിക്കുന്ന സാമ്പത്തിക സഹായം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി "മഴവെള്ള സംഭരണം-ഭൂജല പരിപോഷണം പരിപാടി" 2012-13 സാമ്പത്തിക വർഷം മുതൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. പങ്കാളിത്താധിഷ്ഠിത മാതൃകയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന ഈ പരിപാടിയിലൂടെ 34 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലെ 8000 കുടുംബങ്ങൾക്കും സംസ്ഥാനത്തെ 840 സർക്കാർ വിദ്യാലയങ്ങൾക്കും മഴവെള്ളം സംഭരിച്ച് ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് ആനുകൂല്യം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മഴക്കാലത്ത് പുരമുകളിൽ വീഴുന്ന വെള്ളം യഥേഷ്ടം സംഭരിച്ച് ഉപയോഗിക്കുകയും. വേനൽ മാസങ്ങളിൽ സംഭരണികളിൽ സംഭരിച്ചുവയ്ക്കുന്ന മഴവെള്ളം കുടിയ്ക്കുവാനും ഗാർഹിക ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാനും സാധിക്കുന്നു. കൂടാതെ 20 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലെ 10000 വീടുകളിലെ തുറന്ന കിണർ റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.
(സി)	പുഴയുടെ ഒഴുക്ക് നിലനിർത്തിക്കൊണ്ട് തന്നെ ജലം സംഭരിക്കുന്ന ഗോവൻ മോഡൽ ഭണ്ഡാരകളും തടയണകളും നിർമ്മിച്ച് ഉപരിതലത്തിലും ഭൂഗർഭത്തിലും ജലസംഭരണം സാധ്യമാക്കുന്ന പദ്ധതി കാര്യക്ഷമമായി നടക്കുന്നുണ്ടോ;	(സി)	പുഴയുടെ ഒഴുക്ക് നിലനിർത്തിക്കൊണ്ട് തന്നെ ജലം സംഭരിക്കുന്ന ഗോവൻ മോഡൽ ബന്ധാരകളും തടയണകളും നിർമ്മിച്ച് ഉപരിതലത്തിലും ഭൂഗർഭത്തിലും ജലസംഭരണം സാദ്ധ്യമാക്കുന്ന പദ്ധതി കേരളത്തിലെ അധിക വരൾച്ചാബാധിത ജില്ലകളായ പാലക്കാട്, കാസർഗോഡ്, വയനാട്, പത്തനംതിട്ട എന്നീ 4 ജില്ലകളിലെ 5 നദീതടങ്ങളിൽ 175 കോടി രൂപ ചെലവിൽ പൈലറ്റ് പദ്ധതിയായി നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ജലസേചന വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. ഇതിലേക്കായി 175 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശം KIIFB-യുടെ മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ബന്ധാരകൾക്കായുള്ള സ്ഥലനിർണ്ണയവും പര്യവേഷണവും നടത്താനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു.
(ഡി)	തോടുകളും കുളങ്ങളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള ജലസ്രോതസ്സുകൾ മാലിന്യ മുക്തമാക്കുന്നതിനും നവീകരിച്ച് ജലസംഭരണികളാക്കി മാറ്റാനുമുള്ള പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതി അറിയിക്കാമോ?	(ഡി)	നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി നിരവധി പുഴകളും തോടുകളും നീരുറവകളും ജലാശയങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. മിഷന്റെ ഭാഗമായി ജലസംരക്ഷണ ഉപമിഷൻ മാർഗ്ഗരേഖയനുസരിച്ച് എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും സാങ്കേതിക സമിതികൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള

			ഈ സാങ്കേതിക സമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നീർത്തട നടത്തമുൾപ്പെടെയുള്ള വിശദമായ പഠനത്തിനുശേഷം ഭൂരിപക്ഷം തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും നീർത്തട പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈ നീർത്തട പ്ലാനുകളിൽ ഉൾപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികൾക്ക് മുൻഗണന കൊടുത്തുകൊണ്ട് ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുടെ ജല സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾക്കാണ് രൂപം കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്. ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ ഉദ്ഘാടനത്തോടനുബന്ധിച്ച് സംസ്ഥാനത്തെ ഭൂരിപക്ഷം പഞ്ചായത്തുകളിലും തോടുകളിലും ജലസ്രോതസ്സുകളും ജനകീയമായി ശുചീകരിച്ചിരുന്നു. വിവിധ വകുപ്പ് പദ്ധതികളിലും ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലും പെടുത്തി ജലസ്രോതസ്സുകൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതു കൂടാതെ നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി ജനകീയമായി പുഴ വീണ്ടെടുക്കലിനുള്ള നിരവധി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ പത്തനംതിട്ട, ആലപ്പുഴ ജില്ലകളിലൂടെ ഒഴുകിയിരുന്നതും പതിറ്റാണ്ടുകളായി നികന്നു പോയതുമായ വരട്ടാർ 9.4 കിലോമീറ്റർ നീളത്തിൽ തടസ്സങ്ങൾ നീക്കി വീണ്ടും വെട്ടിയുണ്ടാക്കി നീരൊഴുക്ക് പുനഃസ്ഥാപിച്ചതുൾപ്പെടെ സംസ്ഥാനത്തെ 10 ജില്ലകളിലെ പന്ത്രണ്ടോളം പുഴ/തോട് എന്നിവയുടെ പുനരുജ്ജീവനം സാധ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ